

Σεπτέμβριος 2026

Νέο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις ΑΠΕ - Τι σημαίνει για τη Στερεή Βιομάζα

Η πρόσφατη θεσμοθέτηση του νέου **Ειδικού Χωροταξικού Πλαισίου για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΕΧΠ-ΑΠΕ)** από το ΥΠΕΝ, με την Υπουργική Απόφαση [ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/89998/3072/2026 \(ΦΕΚ Δ' 694/19.08.2026\)](#), δημιουργεί ένα νέο και σαφέστερο πλαίσιο για τη χωροθέτηση των εγκαταστάσεων ΑΠΕ στη χώρα.

Για την [ΕΛΕΑΒΙΟΜ](#) – **Ελληνική Εταιρεία Ανάπτυξης Βιομάζας**, το ενδιαφέρον εστιάζεται πρωτίστως στην **ενεργειακή αξιοποίηση της στερεής βιομάζας**, δηλαδή της ξυλώδους, γεωργικής και αγροβιομηχανικής βιομάζας, μέσω τεχνολογιών παραγωγής θερμότητας, ηλεκτρικής ενέργειας και συμπαραγωγής, καθώς και στις συναφείς ολοκληρωμένες εφαρμογές αξιοποίησης των συμπαραγόμενων, μαζί με τη βιοενέργεια, υλικών και προϊόντων.

Ελληνική Εταιρεία Ανάπτυξης Βιομάζας (ΕΛΕΑΒΙΟΜ):
Πεδίο Δραστηριοτήτων και Εφαρμογών Στερεής Βιομάζας

 ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	 ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	 ΤΕΛΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ
 Ξυλώδης Βιομάζα Δασικά υπολείμματα, υποπροϊόντα βιομηχανίας επεξεργασίας ξύλου, περιριστικά κλαδέματα	 Μονάδες Βιοενέργειας Μονάδες ηλεκτροπαραγωγής, Μονάδες θερμικής ενέργειας, Μονάδες ΣΗΘ, Μονάδες Αεριοποίησης	 Θέρμανση / Θερμικές διεργασίες βιομηχανίας
 Αγρωστώδης Βιομάζα Υπολείμματα αγροτικών καλλιεργειών	 Μονάδες παραγωγής στερεών βιοκαυσίμων Παραγωγή πέλετ-μπρικέτας	 Ηλεκτρική Ενέργεια
 Αγροβιομηχανική Βιομάζα Παραπροϊόντα βιομηχανίας αροδιατροφής	 Συστήματα Οικιακής & Επαγγελματικής Βιοθερμότητας Λέβητες, Σόμπες	 Βιογενές CO₂
	 Μονάδες Παραγωγής Βιοάνθρακα (Biochar) Μονάδες πυρόλυσης	 Προϊόντα κυκλικής βιοοικονομίας Βιοπλαστικά, βιοχημικά, βιοσυνθετικές ίνες, εδαφοβελτιωτικά, δομικά βιοϋλικά, κ.α.
	 Δέσμευση και αποθήκευση άνθρακα Bioenergy Carbon Capture & Storage - BECCS, Biochar Carbon Removal - BCR	
	 Βιοδιυλιστήρια	

Η ΕΛΕΑΒΙΟΜ προωθεί τη βιώσιμη αξιοποίηση της στερεής βιομάζας μέσα από καινοτόμες τεχνολογίες και συνεργασίες, για μια καθαρή ενέργεια, μια κυκλική οικονομία και ένα βιώσιμο μέλλον.

ΒΙΟΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΜΕΙΩΣΗ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΑΝΘΡΑΚΑ

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Σαφής θέση της βιομάζας στο νέο χωροταξικό πλαίσιο

Το νέο **Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις ΑΠΕ (ΕΧΠ-ΑΠΕ)**, η **βιομάζα**, το **βιοαέριο** και το **βιομεθάνιο** εντάσσονται πλέον με πολύ πιο σαφή και διευρυμένο τρόπο στον εθνικό ενεργειακό σχεδιασμό. Το νέο πλαίσιο ξεφεύγει από τη λογική που εστίαζε σχεδόν αποκλειστικά στα αιολικά και τα φωτοβολταϊκά, αναγνωρίζοντας τον ρόλο των μονάδων αυτών στην κυκλική οικονομία. Παράλληλα, ως **εγκαταστάσεις ενεργειακής αξιοποίησης του βιοαερίου, της βιομάζας ή των βιορρευστών** ορίζονται οι

εγκαταστάσεις παραγωγής **θερμικής ή ηλεκτρικής ενέργειας** αντίστοιχα από βιομάζα, βιοαέριο ή βιορρευστά, καθώς και οι εγκαταστάσεις παραγωγής βιομεθανίου (Άρθρο 2 παρ. 9).

Η διατύπωση αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία για τη στερεή βιομάζα, καθώς επιβεβαιώνει ότι η ενεργειακή αξιοποίηση δεν συνδέεται αποκλειστικά με την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. **Το πλαίσιο καλύπτει εγκαταστάσεις παραγωγής θερμικής ενέργειας, ηλεκτρικής ενέργειας ή συνδυασμού των δύο**, επιτρέποντας κατ' αυτόν τον τρόπο την ανάπτυξη έργων που ανταποκρίνονται στις πραγματικές ενεργειακές ανάγκες της τοπικής παραγωγικής δραστηριότητας.

Η χωροθέτηση συνδέεται με την πρώτη ύλη

Ένα από τα σημαντικότερα θετικά στοιχεία του νέου πλαισίου είναι η αναγνώριση της **ανάγκης σύνδεσης των εγκαταστάσεων βιομάζας με τις πηγές τροφοδοσίας** τους, αλλά και με **κατάλληλους θερμικούς καταναλωτές** προς αξιοποίηση της συμπαραγόμενης θερμικής ενέργειας.

Ως **περιοχές προτεραιότητας** για τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων ενεργειακής αξιοποίησης βιομάζας, μεταξύ άλλων, προβλέπονται περιοχές πλησίον γεωργικών και δασικών εκμεταλλεύσεων που παράγουν τις απαιτούμενες πρώτες ύλες, καθώς και περιοχές που συνδέονται με γεωργικές και κτηνοτροφικές δραστηριότητες, μονάδες επεξεργασίας και συσκευασίας αγροτικών προϊόντων, μονάδες επεξεργασίας ξύλου και χαρτοπολτού και άλλες συναφείς παραγωγικές δραστηριότητες. Προβλέπεται επίσης η δυνατότητα χωροθέτησης σε οργανωμένους υποδοχείς παραγωγικών δραστηριοτήτων και βιομηχανικές περιοχές, με συνεκτίμηση της εγγύτητας στις πηγές πρώτης ύλης. (ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ', Άρθρο 18 παρ. 1). Η πρόβλεψη αυτή ενθαρρύνει τη **βιομηχανική συμβίωση** μεταξύ παραγωγών βιοενέργειας και θερμικών καταναλωτών.

Επιπλέον, για τον περιορισμό των επιπτώσεων από την **οδική μεταφορά**, το ΕΧΠ-ΑΠΕ προβλέπει ότι οι εγκαταστάσεις ενεργειακής αξιοποίησης βιομάζας θα πρέπει κατά προτίμηση να χωροθετούνται πλησίον του σημείου τροφοδοσίας τους με πρώτες ύλες (Άρθρο 20 παρ. 4). Η προσέγγιση αυτή είναι ιδιαίτερα σημαντική για τη στερεή βιομάζα, καθώς η οικονομική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα των σχετικών έργων εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την αποτελεσματική συλλογή, συγκέντρωση, μεταφορά και τροφοδοσία της πρώτης ύλης.

Από την παραγωγή ενέργειας στην ολοκληρωμένη αξιοποίηση της βιομάζας

Η σύγχρονη αξιοποίηση της στερεής βιομάζας **δεν περιορίζεται στην παραγωγή ενός μόνο ενεργειακού προϊόντος**. Η θερμότητα μπορεί να αποτελεί βασικό προϊόν μιας μονάδας ή να αξιοποιείται σε γειτονικές παραγωγικές δραστηριότητες, ενώ παράλληλα μπορούν να προκύπτουν υλικά και βιοπροϊόντα υψηλότερης προστιθέμενης αξίας.

Στο νέο ΕΧΠ-ΑΠΕ οι εγκαταστάσεις ενεργειακής αξιοποίησης βιομάζας ορίζονται εκείνες που βασίζεται στην παραγωγή θερμικής ή ηλεκτρικής ενέργειας από βιομάζα και δεν συνδέεται με την υποχρεωτική χρήση συγκεκριμένης τεχνολογίας μετατροπής. Στο πλαίσιο αυτό, οι **συναφείς παραγωγές βιοπροϊόντων**, συμπεριλαμβανομένου του **βιοάνθρακα (biochar)**, **μπορούν να αποτελούν λειτουργικά και χωρικά αναπόσπαστο μέρος μιας ολοκληρωμένης εγκατάστασης ενεργειακής αξιοποίησης της βιομάζας**, όταν συνδέονται τεχνικά και λειτουργικά με τη βασική δραστηριότητα της εγκατάστασης.

Η προσέγγιση αυτή είναι κρίσιμη για την οικονομική βιωσιμότητα των επενδύσεων: η μονάδα ενεργειακής αξιοποίησης της βιομάζας μπορεί να παράγει ένα σύνολο ενεργειακών και υλικών προϊόντων, η συνδυασμένη αξιοποίηση των οποίων ενισχύει τη συνολική αποδοτικότητα, την προστιθέμενη αξία και την οικονομική βιωσιμότητα της επένδυσης.

Προτεραιότητες αλλά και σαφείς κανόνες χωροθέτησης

Το νέο ΕΧΠ-ΑΠΕ καθορίζει παράλληλα **συγκεκριμένες περιοχές στις οποίες δεν επιτρέπεται η χωροθέτηση** εγκαταστάσεων ενεργειακής αξιοποίησης βιομάζας, μεταξύ άλλων για λόγους προστασίας της φύσης, του τοπίου και της πολιτιστικής κληρονομιάς (Άρθρο 19 παρ. 1). Σημειώνεται ότι οι περιοχές αποκλεισμού της παρ. 1 του άρθρου 19 δεν εφαρμόζονται αυτόματα στη χωροθέτηση των **συνοδών έργων** των εγκαταστάσεων βιομάζας, βιοαερίου και βιορρευστών, γεγονός που διευκολύνει τη χωροταξική και τεχνική σύνδεση των κύριων εγκαταστάσεων με τις απαιτούμενες υποδομές (Άρθρο 19 παρ. 2).

Επιπλέον, το νέο ΕΧΠ-ΑΠΕ δεν περιορίζεται στον καθορισμό περιοχών προτεραιότητας και αποκλεισμού, αλλά εισάγει και συγκεκριμένες απαιτήσεις ως προς την **ελάχιστη απόσταση των εγκαταστάσεων βιομάζας** από γειτνιάζουσες χρήσεις γης, δραστηριότητες και δίκτυα τεχνικής υποδομής. Οι απαιτήσεις αυτές περιλαμβάνονται στον **Πίνακα Γ του Παραρτήματος II** και αφορούν, μεταξύ άλλων, περιοχές περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος, στοιχεία πολιτιστικής κληρονομιάς, οικιστικές και τουριστικές δραστηριότητες, μεταλλευτικές και λατομικές δραστηριότητες, καθώς και δίκτυα τεχνικής υποδομής (Άρθρο 20 παρ. 5 και Παράρτημα II, Πίνακας Γ).

Για τα έργα στερεής βιομάζας, αυτό σημαίνει ότι ο έλεγχος της καταλληλότητας μιας θέσης θα πρέπει να γίνεται εξαρχής με βάση το σύνολο των χωροταξικών περιορισμών και των απαιτούμενων αποστάσεων, ώστε να αποφεύγονται προβλήματα σε μεταγενέστερα στάδια της αδειοδοτικής διαδικασίας.

Στη **γεωργική γη υψηλής παραγωγικότητας** η χωροθέτηση εγκαταστάσεων ενεργειακής αξιοποίησης βιομάζας, βιοαερίου και βιορρευστών αποφεύγεται ως γενικός κανόνας. Ωστόσο, για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από βιομάζα, βιοαέριο ή βιορρευστά εφαρμόζεται η ειδική ρύθμιση του άρθρου 26 του ν. 4496/2017, η οποία επιτρέπει τη χωροθέτηση υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, μεταξύ των οποίων η προέλευση της απαιτούμενης πρώτης ύλης από αγροτικές, κτηνοτροφικές ή δασικές εκμεταλλεύσεις σε ακτίνα μικρότερη των 30 km (Άρθρο 20 παρ. 1 ΕΧΠ-ΑΠΕ, άρθρο 26 ν. 4496/2017).

Ταυτόχρονα, το πλαίσιο προβλέπει **δυνατότητες χωροθέτησης εγκαταστάσεων βιομάζας σε συγκεκριμένες κατηγορίες περιοχών προστασίας**, υπό τις προϋποθέσεις που τίθενται από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και με ιδιαίτερη μέριμνα για την εγγύτητα στις πηγές πρώτης ύλης (Άρθρο 20 παρ. 2 και 6). Η **ΕΛΕΑΒΙΟΜ** θεωρεί θετική αυτή την προσέγγιση, καθώς δημιουργεί ένα **σαφέστερο πλαίσιο κανόνων** και ταυτόχρονα αναγνωρίζει τις ιδιαίτερες χωρικές και παραγωγικές ανάγκες των έργων βιομάζας.

Τι ισχύει για έργα που βρίσκονται ήδη σε αδειοδοτική διαδικασία.

Ιδιαίτερη σημασία έχουν οι **τελικές και μεταβατικές διατάξεις** του νέου ΕΧΠ-ΑΠΕ. Έργα που λειτουργούν νόμιμα κατά την έναρξη ισχύος του νέου πλαισίου μπορούν να συνεχίσουν τη λειτουργία

τους, ενώ προβλέπονται αντίστοιχες ρυθμίσεις για άδειες εγκατάστασης, περιβαλλοντικές εγκρίσεις και λοιπές αδειοδοτικές διαδικασίες που βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη (Άρθρο Τρίτο παρ. 2–8).

Ειδικότερα, για έργα που βρίσκονται σε περιβαλλοντική αδειοδότηση, **φάκελοι ΜΠΕ οι οποίοι είχαν υποβληθεί στις αρμόδιες υπηρεσίες και είχαν λάβει έγκριση τυπικής πληρότητας έως την έναρξη ισχύος του νέου ΕΧΠ-ΑΠΕ, δηλαδή έως τις 19.08.2026, συνεχίζουν να αξιολογούνται σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο που ίσχυε πριν από την έναρξη ισχύος του νέου ΕΧΠ.** Οι σχετικές διατάξεις επιτρέπουν την ολοκλήρωση της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης και, στη συνέχεια, την έκδοση των απαιτούμενων αδειών και την υλοποίηση και λειτουργία των έργων σύμφωνα με το προηγούμενο καθεστώς (Άρθρο Τρίτο παρ. 9).

Η πρόβλεψη αυτή αφορά επομένως και έργα **στερεής βιομάζας για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας ή/και συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας**, εφόσον πληρούνται οι συγκεκριμένες προϋποθέσεις της μεταβατικής διάταξης.

Από το νέο ΕΧΠ-ΑΠΕ στην ενεργοποίηση του δυναμικού βιομάζας

Το νέο ΕΧΠ-ΑΠΕ δημιουργεί ένα σαφέστερο και πιο λειτουργικό πλαίσιο για τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων ενεργειακής αξιοποίησης της βιομάζας, αναγνωρίζοντας τη **σημασία της εγγύτητας με τις πηγές πρώτης ύλης** και επιτρέποντας την ανάπτυξη εγκαταστάσεων που αξιοποιούν τη βιομάζα για παραγωγή ηλεκτρικής και/ή θερμικής ενέργειας (Άρθρο 2 παρ. 9, Άρθρα 18 και 20).

Το επόμενο ζητούμενο είναι η ενεργοποίηση του σημαντικού, ακόμη ανεκμετάλλευτου δυναμικού στερεής βιομάζας της χώρας. Αυτό προϋποθέτει την ενσωμάτωση συγκεκριμένων προβλέψεων και εργαλείων στην υπό διαμόρφωση **Εθνική Στρατηγική για τη Βιοοικονομία**, με **αναγνώριση της βιοενέργειας και των συμπαραγόμενων βιοϋλικών και βιοπροϊόντων ως απαραίτητων συστατικών στοιχείων της κυκλικής βιοοικονομίας.**

Στο πλαίσιο αυτό, η **διαχρονική πρόταση της ΕΛΕΑΒΙΟΜ για τη δημιουργία «[Πράσινων Σημείων Βιομάζας](#)»** αποκτά **ιδιαίτερη σημασία.** Οργανωμένοι βιοκόμβοι για τη συγκέντρωση, ταξινόμηση, αποθήκευση και προκατεργασία υπολειμματικής βιομάζας μπορούν να αποτελέσουν την απαραίτητη υποδομή για τη συστηματική κινητοποίηση διάσπαρτων και σήμερα αναξιοποίητων πόρων και την τροφοδοσία μονάδων ενεργειακής και υλικής αξιοποίησης. Με τον τρόπο αυτό, η διαχείριση της βιομάζας μπορεί να μετακινηθεί από την αποσπασματική αξιοποίηση προς ένα **οργανωμένο σύστημα συλλογής και αξιοποίησης πόρων**, με τοπική προστιθέμενη αξία και πολλαπλά περιβαλλοντικά οφέλη. Για να επιτευχθεί αυτό, απαιτείται **συνεκτικός σχεδιασμός και ουσιαστικός συντονισμός μεταξύ των αρμόδιων Γενικών Γραμματειών του ΥΠΕΝ, του ΥΠΑΑΤ και του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας**, ώστε οι πολιτικές για την ενέργεια, τη γεωργία και τη δασική βιομάζα, τη διαχείριση υπολειμμάτων, την πρόληψη δασικών πυρκαγιών και την κυκλική οικονομία να λειτουργούν συμπληρωματικά και όχι αποσπασματικά.

Η ΕΛΕΑΒΙΟΜ θα συνεχίσει να συμβάλλει σε αυτή την κατεύθυνση, με στόχο η βιώσιμη αξιοποίηση στερεής βιομάζας να αποτελέσει έναν ακόμη πιο ενεργό κρίκο της ελληνικής κυκλικής οικονομίας, της ενεργειακής μετάβασης και της κλιματικής προσαρμογής.